

Brussel, 3 juli 2015

**BERICHT AAN ALLE ERKENDE REVISOREN
BERICHT 2015-10**

Geachte Confrater,

Betreft: Aandachtspunten beoordeling periodieke staten per einde halfjaar en andere belangrijk geachte mededelingen

De Bestuursraad heeft beslist op zesmaandelijke basis met haar leden te communiceren aangaande de punten die mogelijk een bijzondere aandacht vereisen in het kader van de medewerking aan het prudentieel toezicht per einde halfjaar.

Daar de tussenkomst van de revisoren per einde halfjaar voor de meeste sectoren onder toezicht enkel een beperkt nazicht inhoudt van de halfjaarlijkse periodieke staten heeft de Bestuursraad beslist het bericht per einde halfjaar beknopt te houden.

Dit bericht werd eveneens in ontwerp ter informatie overgemaakt aan de vertegenwoordigers van de Bank en de FSMA. Dit bericht omvat eveneens de aandachtspunten die door de toezichthouders werden aangebracht.

In dit bericht worden achtereenvolgens behandeld:

- risicoscorekaart EBA Europese banksector
- definiëring van de door de revisoren te beoordelen periodieke staten
- de boekhoudkundige behandeling van de *macro fair value hedges* van hypothecaire leningen met vaste rente
- afwijkingsbeleid artikel 36bis van het KB van 23 september 1992 (BGAAP)
- de boekhoudkundige behandeling van de bijdragen aan het depositowaarborgfonds
- bijdragen door kredietinstellingen en beleggingsondernemingen aan het afwikkelingsfonds
- abonnementstaks 2013
- FINREP – negatieve intrestvergoedingen
- TLTRO's
- verslag van de commissaris inzake de beoordeling van de interne controle van gereguleerde vastgoedvennootschappen

1. Risicoscorekaart EBA voor de Europese banksector

De European Banking Authority (EBA) heeft recentelijk een update gepubliceerd van haar risicoscorekaart (*risk dashboard*) voor de Europese banksector en dit op basis van een aantal risicofactoren met betrekking tot het vierde kwartaal van 2014. De update kan worden geraadpleegd op de website van de EBA¹.

Deze risicoscorekaart kan nuttig zijn bij de beoordeling van de risico's en de planning van de werkzaamheden.

2. Definiëring van de door de revisoren te beoordelen periodieke staten

De diverse toezichtwetten voorzien in de uitvoering door de revisoren van een beperkt nazicht van de periodieke staten per einde halfjaar en dat de toezichthouder de bedoelde periodieke staten nader kan bepalen.

Circulaire NBB_2012_16 van 21 december 2012 inzake de medewerkingsopdracht van de erkend commissarissen (circulaire NBB_2012_16) bepaalt in dit verband dat de instellingen onder toezicht van de Bank in samenwerking met de Bank een "rapporteringsfiche" opstellen die alle tabellen opsomt die de instellingen aan de Bank dienen over te maken en dat de tabellen vermeld op deze fiche de periodieke staten vormen waarvan sprake in de toezichtwetten.

In antwoord op onze vraag of de periodieke rapportering aan de Bank aangaande de thematische volksleningen deel uitmaakt van de door de revisoren te beoordelen periodiek staten is gebleken dat niet alle tabellen die opgenomen zijn op de rapporteringsfiche relevant zijn voor het door de Bank uit te voeren prudentieel toezicht en dat derhalve niet alle tabellen door de revisoren dienen beoordeeld te worden. Het criterium dat door de Bank wordt gehanteerd om een onderscheid te maken tussen "prudentiële" en "andere" tabellen is of een tabel al dan niet in uitvoering van de bankenwet/controlewet wordt opgelegd.

Circulaire NBB_2012_16 bevat tevens per type van instelling een opsomming van tabellen waaraan de revisoren bijzondere aandacht dienen te besteden daar de Bank deze tabellen gebruikt om specifieke risico's op te volgen. Daar aan de periodieke rapportering, na publicatie van circulaire NBB_2012_16, belangrijke aanpassingen werden aangebracht zijn deze opsommingen niet meer actueel. Zo wordt in bepaalde gevallen verwezen naar tabellen die werden opgeheven en wordt niet verwezen naar de tabellen die ontwikkeld werden na datum van publicatie van betreffende circulaire niettegenstaande deze relevant zijn voor het prudentieel toezicht.

¹ [Risk dashboard Q1 2015](#)

De Bestuursraad heeft de Bank gevraagd zo snel als mogelijk, maar in ieder geval voor jaareinde, duidelijkheid te verstrekken aangaande de tabellen die door de revisoren dienen beoordeeld te worden en de mate waarin deze tabellen belangrijk zijn in het door haar uit te voeren prudentieel toezicht.

3. De boekhoudkundige behandeling van de *macro fair value hedges* van hypothecaire leningen met vaste rente

Sinds juli 2014 wordt de Belgische financiële sector geconfronteerd met een zeer hoog volume van vervroegde terugbetalingen en herzieningen van hypothecaire leningen met vaste rente.

Boekhoudkundig worden de herzieningen van hypothecaire leningen in IFRS behandeld als de uitdoving van een bestaande lening en de afsluiting van een nieuwe lening (derecognition/recognition, volgens de IAS 39 terminologie). Deze nieuwe lening wordt afgesloten aan de marktvoorwaarden die gelden op het tijdstip van de herziening.

Ingevolge deze twee punten (m.n. het niet langer opnemen op de balans van de bestaande oorspronkelijk ingedekte leningen en hun vervanging door leningen aan marktvoorwaarden) dient mogelijk een deel van de aanpassing van de “macro fair value hedges” die boekhoudkundig op het actief van de balans zijn verwerkt in het kader van de toepassing van macro fair value hedging onmiddellijk ten laste van het resultaat worden genomen in gevolge de toepassing van Application Guidance AG 128 van IAS 39.

Wij bevelen de commissarissen aan te onderzoeken in welke mate dit risico zich voordoet bij de instellingen waarvoor zij optreden als commissaris. Noteer dat het risico mede bepaalt wordt door :

- het feit of de instelling al dan niet gebruik maakt van de versie “carved-out” van IAS 39
- de mate van onderschatting van de in het vooruitzicht gestelde terugbetalingen en herzieningen door de instelling
- de mate waarin de instelling “over” of “onder” ingedeekt was (in het bijzonder in de “bottom layer” aanpak van IAS 39 Carve Out).

4. Afwijkingsbeleid artikel 36bis van het KB van 23 september 1992 (BGAAP)

De Bank heeft haar beleid inzake het toekennen van afwijkingen ten aanzien van de toepassing van artikel 36bis van het KB van 23 september 1992 op een aantal punten aangepast. De nieuwe voorwaarden voor het bekomen van afwijkingen zijn van toepassing voor boekjaren die aanvangen na 1 januari 2016. De Bank heeft echter een *grandfathering* clause voorzien voor bepaalde verrichtingen en dit tot 31 december 2021. Instellingen die onder meer van deze clause gebruik wensen te maken werden gevraagd bepaalde inlichtingen aan de Bank over te maken.

De Bank heeft haar nieuw afwijkingsbeleid nader toegelicht aan de hand van een document waarin verwezen wordt naar mogelijke scenario's en de houding die de Bank zal aannemen in ieder van deze scenario's. Een kopie van het document is bijgevoegd in bijlage bij dit bericht.

De revisoren die actief zijn bij instellingen die gebruik maken van afwijkingen ten aanzien van de toepassing van artikel 36bis worden gevraagd te informeren naar de contacten die de instellingen met de Bank hadden aangaande de toepassing van de *grandfathering* clause en de uitkomsten van deze contacten. Mochten deze contacten nog niet hebben plaatsgevonden is het raadzaam de instellingen te verzoeken hierover contact met de Bank op te nemen.

5. De boekhoudkundige behandeling van de bijdragen aan het depositowaarborgfonds

De Bestuursraad wenst haar leden ervan te informeren dat de European Securities and Markets Authority (ESMA) een vergelijkend onderzoek uitvoert naar de boekhoudkundige behandeling van de bijdragen betaald in het kader van de depositowaarborgsystemen daar deze bijdragen binnen de Europese Unie niet op een uniforme wijze worden behandeld. De revisoren worden gevraagd de nodige aandacht te besteden aan de documentatie ter onderbouwing van de door de instelling gehanteerde boekhoudkundige behandeling van deze bijdragen en deze te toetsen aan het van toepassing zijnde referentiekader (in het bijzonder, IFRIC 21 en IAS 38).

6. Bijdragen door kredietinstellingen en beleggingsondernemingen aan het afwikkelingsfonds

België moet de bepalingen inzake de oprichting en de financiering van het afwikkelingsfonds door de kredietinstellingen en de beleggingsondernemingen in uitvoering van richtlijn 2014/59/EG nog omzetten in Belgisch recht. Ingevolge de omzetting zullen de Belgische kredietinstellingen en de beleggingsondernemingen verplicht zijn een eerste bijdrage te storten in 2015.

Het is aanbevolen dat de commissarissen de boekhoudkundige verwerking van deze bijdrage per 30 juni 2015 onderzoeken en dit zowel overeenkomstig IFRS (onder IFRIC 21) als de Belgische boekhoudnormen.

7. Abonnementstaks 2013

Ingevolge klachten van enkele banken heeft het Grondwettelijk Hof de terugwerkende kracht van de verhoging van de abonnementstaks voor 2013 vernietigd.

Als gevolg hiervan kunnen de banken een verzoek tot teruggave van de verhoging van deze taks indienen. De overheid kan tegen deze beslissing niet in beroep gaan.

Dit houdt in dat de banken die overwegen een dergelijk verzoek tot teruggave in te dienen, reeds per 30 juni 2015 een vordering in dit verband zouden moeten erkennen.

8. FINREP – negatieve intrestvergoedingen

EBA heeft op 22 mei 2015 in antwoord op een vraag aangaande de presentatie in FINREP van de negatieve vergoeding van activa het (voorlopige) standpunt ingenomen dat de negatieve vergoeding van activa in FINREP dient gerapporteerd te worden als een “rentekost”. Voor meer details hierover verwijzen wij naar de website van EBA en meer specifiek naar de “*Single Rulebook Q&A*”². EBA zou momenteel een langetermijnoplossing onderzoeken.

Wat het Schema A betreft heeft de Bank reeds eerder laten weten, om redenen van consistentie, eenzelfde presentatie voor te stellen als deze voorgesteld door EBA voor wat de FINREP rapportering betreft. Naar analogie met FINREP stelt de Bank derhalve voor de negatieve vergoeding op te nemen in tabel 00.50 onder de rubriek “Rentekosten en soortgelijke kosten”. Ook de Bank zou voor de voorstelling van de negatieve vergoeding in het Schema A een langetermijnoplossing bestuderen die in lijn zal zijn met de oplossing die door EBA zal worden uitgewerkt.

9. TLTRO

In het bericht van 19 januari 2015 aangaande de medewerking aan het prudentieel toezicht per einde boekjaar³ heeft de Bestuursraad de erkende revisoren geïnformeerd over de specifieke rapporteringverplichtingen die de instellingen die deelnemen aan de TLTRO’s hebben ten aanzien van de toezichthouder⁴.

Het besluit van de ECB bepaalt, zoals reeds eerder medegedeeld, dat de gerapporteerde gegevens op accuratesse dienen gecontroleerd te worden en dat deze controle kan gedaan worden binnen de context van de jaarlijkse audit⁵.

Het IREFI heeft aangaande de controleverplichting waarnaar verwezen wordt in het besluit van de ECB overleg gepleegd met de Bank. Dit overleg heeft voorlopig nog niet geresulteerd in richtlijnen ten behoeve van de revisoren.

10. Verslag van de commissaris inzake de beoordeling van de interne controle van gereguleerde vastgoedvennootschappen

GVV’s zijn er toe gehouden hun verslag inzake de beoordeling van de interne controle aan de FSMA en de commissaris te bezorgen binnen de maand na het afsluiten van het boekjaar. Voor de verslaggeving in 2015, dewelke betrekking heeft op het boekjaar 2014, wordt aan de GVV’s uitzonderlijk een periode van zes maanden na het afsluiten van het boekjaar toegekend.

² [FINREP – reporting of negative interest](#)

³ Bericht IREFI 2015-1 van 19 januari 2015. Dit bericht kan worden geraadpleegd op de website van het IBR.

⁴ Het besluit van de ECB, artikel 8, Rapporteringsverplichtingen.

⁵ Het besluit van de ECB, artikel 8.8, Rapporteringsverplichtingen.

Wat het verslag van de commissaris betreft zijn er geen specifieke overgangsbepalingen voorzien inzake de termijnen voor het indienen van hun verslag inzake de beoordeling van de interne controle.

Ter gelegenheid van een overleg met vertegenwoordigers van de FSMA heeft de FSMA laten verstaan in te stemmen met het verzoek van de revisoren hun verslag bij wijze van uitzondering in te dienen tegen uiterlijk eind september 2015.

* * * * *

Aarzel niet mij, een ander Bestuurslid of Virgile Nijs te contacteren mocht u aangaande de inhoud van deze mededeling vragen of bedenkingen hebben.

Met de meeste hoogachting,

Jean-François Hubin,
Voorzitter